

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: Kritéria výběru aktivizačních činností v pobytových domovech pro seniory

Autor práce: Iva Plíšková

Obor studia: PVČ

Posudek vypracovala: Mgr. Věra Suhomelová, Th.D

Datum: 13. 8. 2017

Formální a obsahová stránka

Jedná se o přepracovanou verzi bakalářské práce oponentkou nedoporučené k obhajobě.

Bakalářská práce splňuje požadovaný rozsah, literatura byla doplněna o některé aktuální zdroje. Odkazy pod čarou jsou oproti první verzi sjednoceny, v textu pod čarou se ale opakují dva typy gramatických chyb: „srov.“ s malým písmenem na začátku věty a obrat „srov. Tamtéž“. Nadále text obsahuje chyby v interpunkci (např. na více místech na str. 32).

Kapitola 2.2. (Aktivizační činnosti) nadále vykazuje zásadní nedostatky v citačním aparátu – **chybějící odkazy na literaturu**. Bez odkazu je např. věta na str. 16: „*dalším dělením třídíme aktivity na ty, které více rozvíjejí a zatěžují fyzickou stránku, a aktivity, které více rozvíjejí a zatěžují kognici*“. Kapitola 2.2.2.7. (Pohybové aktivity) autorka uvádí tvrzeními (bez odkazu): „*Dochází ke zpomalení pohybů a průkazná je i nižší obratnost a úpadek síly a vytrvalosti. Je dokázáno, že lidé (...)*“. Bez odkazu na literaturu uvádí i další fakta, obsahující termíny jako „*diabetes druhého stupně*“, „*hypertenze*“ či v kapitole 2.2.2.5. (Reminiscenční terapie) např. „*sensorická stimulace*“. V závěru kapitoly 2.2.1. (Charakteristika a význam aktivizačních činností) na str. 16 autorka předkládá zobecněné tvrzení o vztahu introvertních klientů k aktivizačním činnostem. Na základě čeho autorka k těmto tvrzením došla, není-li zde uveden zdroj?

V odkazech pod čarou se opakuje vrstvení poznámek pocházejících z jednoho zdroje, často i z jedné stránky (straně 23, 27, 29). Tato skutečnost ukazuje na neschopnost důležité poznatky z jednoho zdroje shrnout a zhodnotit, popř. na snahu uměle rozšířit objem citačních poznámek.

Shodně s původní verzí bakalářské práce jsou kapitoly 2.2.2.2. a 2.2.2.3. nebo 2.2.2.7. dále členěny na jakési „minikapitoly“ o několika větách, neobsahující zhodnocení či dokonce ani zdroje na jakoukoli literaturu (2.2.2.7.2. Kolektivní cvičení). Na tuto okolnost byla autorka upozorněna již v posudku první verze bakalářské práce.

Závažný citační problém se vyskytuje v kapitole 2.2.2.1. (Ergoterapie). Tuto kapitolu autorka uvádí dle svého tvrzení přímou citací anglického článku (Creek, J. 2008). Přímá citace by tedy měla být autorčiným překladem původního anglického textu. Po zadání textu do vyhledávače se ukazuje, že stejný výrok je uveden jako parafráze v **online dostupné diplomové práci Hany**

Procházkové¹ (Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity 2011), s tím rozdílem, že v práci H. Procházkové je jako zdroj uvedena J. Jelínková (2009).

Text Plíšková: *Ergoterapie je komplexní proces, zahrnující řadu složek a proto není snadné formulovat jednotnou definici, která by přesně vymezila náplň a cíle ve všech oblastech praxe (odkaz pod čarou: Creek, J., A standart Terminology for Occupation Therapy, British Journal of Occupation Therapy, 2006, s. 202 - 208).* Text je uveden jako přímá citace. Autor je uveden v seznamu literatury.

Text Procházková: *Ergoterapie je komplexní proces, zahrnující řadu složek a proto není snadné formulovat jednotnou definici, která by přesně vymezila náplň a cíle ve všech oblastech praxe (Jelínková, J., 2009).* Text v této práci není uveden jako přímá citace, autor jménem J. Creek není uveden v seznamu literatury této diplomové práce.

Stejným případem je i následná další „cizojazyčná citace“. Naprosto totožný text (liší se pouze posunutím uvozovek) se tentokrát vyskytuje v práci **Věry Richterové, realizované na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy.**²

Text Plíšková: „*Souhrnně je cílem ergoterapie umožnit osobě dosáhnout kompetentní úrovně provádění jakýchkoli činností, aktivit nebo úkonů, které jsou pro ni důležité, smysluplné nebo nezbytné, v odpovídajícím prostředí a v rozsahu, který osoba pokládá za uspokojivý, za předpokladu splnění nezbytných sociálních a kulturních norem*“ (odkaz pod čarou: Hagedor, R., *Tools for Practice in Occupational Therapy*, 2000, s. 29). Celý text je uveden jako PŘÍMÁ CITACE. Autorka je uvedena v seznamu literatury.

Text Richterová: *Souhrnně je cílem ergoterapie: „umožnit osobě dosáhnout kompetentní úrovně provádění jakýchkoli činností, aktivit nebo úkonů, které jsou pro ni důležité, smysluplné nebo nezbytné, v odpovídajícím prostředí a v rozsahu, který osoba pokládá za uspokojivý, za předpokladu splnění nezbytných sociálních a kulturních norem“ (Hagedornová in Jelínková a kol., 2009. s. 17).* Uvedený text je částečně textem autorky, doplněn přímou citací z české monografie.

Důležitou kapitolou bakalářské práce je bezesporu 3. kapitola nazvaná Kritéria výběru aktivizačních činností. I v této kapitole se vyskytují nejasnosti v oblasti citací. V kapitole 3.2.1. v odstavci zabývajícím se financováním domovů pro seniory chybí jakýkoli **odkaz na zdroje**. Odkud autorka čerpala? V kapitole 3.2.2. na str. 32 autorka odkazuje ke třem zdrojům bez rozlišení jejich relevance. Pouze jedním z nich je odborný zdroj. Druhým je vlastní neformální rozhovor s jedinou pracovnící konkrétního zařízení (v textu tato subjektivita není nijak zohledněna). Třetím zdrojem je sice zajímavá, ale velmi krátká online úvaha na téma aktivizace. Na webové stránky (vztahující se k sociální) práci ji umístil přispěvatel, charakterizující sám sebe

¹ https://is.muni.cz/th/363442/pedf_m/Diplomova_prace.txt

² Název práce: VYUŽITÍ PRAKTICKÝCH ČINNOSTÍ V TERAPII A REHABILITACI OSOB S MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM

slovy „*lektor a nadšený pisatel článků*“. Zdroje této povahy lze – s patřičným komentářem – využít jako určitý doplněk k dokreslení, ne jako stěžejní zdroje kapitoly bakalářské práce.

V kapitole 3.1. (Možnosti klienta) na str. 28 chybí označení termínu „Bludný kruh zhoršování kognitivních schopností“ jako přímé citace.

V závěru této kapitoly čtenář opět marně hledá přehledné shrnutí (výčet) avizovaných kritérií.

V původním posudku byla autorka upozorněna na chybějící propojení popisu aktivizačních činností konkrétního zařízení a jednotlivých kritérií. O tento úkol se nyní pokusila v kapitole 4.6., nazvané Diskuze. Text ale budí dojem nepřiliš systematicky zpracované reflexe autorčiny vlastní praxe; jednotlivá kritéria jsou v textu těžko dohledatelná. Jak například v uvedeném domově plní svou roli „*klíčový pracovník*“, o němž pojednává kapitola 3.2.2.1., a jak se tato role vztahuje k výběru jednotlivých aktivit?

Doporučené hodnocení: Autorka zohlednila některé připomínky uvedené v původním oponentském posudku. I v této verzi bakalářské práce nicméně přetrvávají podstatné **nedostatky v oblasti citačního aparátu** včetně těch, na které byla autorka výslovně upozorněna v původním posudku. Za **nejzávažnější** nedostatek považuji možné vydávání citací z diplomové práce **jiného autora** za vlastní překlad cizojazyčného textu – **vysvětlení ale ponechávám na autorce**.

Vzhledem k výše uvedeným okolnostem považuji přepracování původní neobhájené práce za nedostatečné.

